

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Иван Тенев Димитров
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас
Професионално направление: 3.7. „Администрация и управление“
(Научна специалност: „Организация и управление на производството“)

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, научна специалност 05.02.21. „Организация и управление на производството“ (управление, малък бизнес и конфликтология). Конкурсът е обявен в ДВ, бр. №25/26.03.2019 г. за нуждите на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас.

Допуснат кандидат за оценяване: гл. ас. д-р Стоян Транев Транев

Основание за представяне на рецензия: участие в състава на научно жури, определено със Заповед №РД – 110/17.05.2019 г. на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас проф. д-р Магдалена Миткова.

Съответствие на изготвилите рецензията с минималните национални изисквания: Изготвилите рецензията отговаря на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Вписан е в Регистъра на академичния състав в Република България за хабилитирани лица с наукометрични показатели, поддържан от МОН чрез НАЦИД.

1. Кратки биографични данни за кандидата

Д-р Стоян Транев Транев е роден на 06.01.1973 г. в гр. Елхово (област Ямбол). Завършва през 1992 г. средно специално образование по „Технология на храненето“ в Професионална гимназия по туризъм „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас.

През 1999 г. придобива образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност „Маркетинг и мениджмънт“ в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас.

През 2011 г. е удостоен с образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, научна специалност 05.02.21 Организация и управление на производството за защитен дисертационен труд на тема „Аутсорсингови конфликти в транспортната инфраструктура на предприятието (на примера на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД).

От 2003г. до днес работи в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас Настоящата позиция, която заема е главен асистент във факултет „Обществени науки“, катедра „Икономика и управление“.

2. Оценка на научните трудове на кандидата

2.1. Обща характеристика на представените за рецензиране научни трудове

За участие в конкурса кандидатът е представил общо 58 публикации (23 бр. в чуждестранни издания), които могат да се категоризират, както следва:

№	Вид на публикациите	Самосто-	В	Общо
		ятелни (брой)	съавторство (брой)	(брой)
1	Монографии	1	-	1
2	Глава от колективна монография	-	1	1
3	Студии в т.ч.			
3.1	реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – Web of Science и Scopus;	-	1	1
3.2	с научно рецензиране или в редактирани колективни томове	-	-	-
4	Статии в т.ч.			
4.1	реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – Web of Science и Scopus;		4	4
4.2	с научно рецензиране или в редактирани колективни томове	22	6	28
5	Научни доклади			
5.1	реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – Web of Science и Scopus;	-	-	-
5.2	с научно рецензиране или в редактирани колективни томове	8	10	18
6	Учебници	1	-	1
7.	Учебни помагала и учебни пособия	1	3	4
	Общ брой публикации	33	25	58

Съдържанието на представените научни трудове не се припокрива с публикациите, които кандидатът е посочил при защита на дисертационния труд за образователна и научна степен „доктор“.

Монографията, учебникът и четирите учебни помагала и пособия са рецензирани от хабилитирани преподаватели и притежават ISBN-номера.

Научните доклади и статии са отпечатани в списания с научно рецензиране или са публикувани в редактирани колективни томове.

2.2. Изпълнение от кандидата на условията за заемане на академичната длъжност „доцент“ съобразно ЗРАСРБ и ППЗРАСБ и минимални национални изисквания и на условията за заемане на академичната длъжност „доцент“ съобразно ПУРПНСЗАД в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас

Д-р Стоян Транев Транев от Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас е единствен кандидат за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по този конкурс.

Научните трудове са подадени в законовия срок, отговарят на изискванията на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас и на валидното към момента на стартиране на процедурата законодателство. Университетската комисия е допуснала кандидата до участие в конкурса.

От подадените документи и научна продукция може да се констатира, че кандидатът преизпълнява всички условия за заемане на академичната длъжност „доцент“ в съответствие с чл. 24 от ЗРАСРБ, минималните изисквания за академичната длъжност „доцент“ съгласно ППЗРАСБ в Област 3. Социални, стопански и правни науки (ПН 3.7. „Администрация и управление“) и минималните изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ в съответствие с чл. 67 от Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас. Д-р Транев преизпълнява всички групи изискуеми от закона, правилника за приложението му и от Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ показатели.

Групи/ показатели	Минимални национални изисквания за академична длъжност: „Доцент“, съобразно ЗРАСРБ и ППЗРАСБ	Изисквания за академична длъжност: „Доцент“, съобразно ПУРПНСЗАД на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас	Покриване на изискванията от кандидата, съобразно ПУРПНСЗАД на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас
А	50	50	50
Б	-	-	-
В	100	100	100
Г	200	400	462
Д	50	100	145
Е	-	100	115
Общо	400	750	872

2.3. Основни области на публикационна дейност

Основните области на публикационната дейност на д-р Стоян Транев могат да бъдат обособени в четири относително обособени тематични групи:

1. Общи въпроси на управлението с 27 публикации (№№ от Описание на научни трудове 1.1.; 3.1.; 5.1.; 7.1.; 7.2.; 8.5.; 8.6.; 8.13.; 8.17.; 9.1.; 9.2.; 9.3.; 9.4.; 9.5.; 9.6.; 9.7.; 9.8.; 9.9.; 9.10.; 9.12.; 9.13.; 9.14.; 9.15.; 9.20; 9.25.; 9.26.; 9.27.). Тук кандидатът е изследвал различни проблеми в рамките на общата теория на управлението.

В монографичния труд „Дилемата координиране“ кандидатът извършва задълбочен анализ и многостранна интерпретация от гледна точка на науката и практиката на проблема за координирането в рамките на управленския процес. Монографията се състои от две части.

В първата част е извършен ретроспективен и многоаспектен анализ на мястото и ролята на координирането в управлението и неговия механизъм. Авторът обосновава и с аргументи защитава позицията, че координирането на този етап не е редно да се тълкува като пета основна управленска функция, поради факта, че единствено власт имащият може да координира и регулира, определяйки методиката на координиране и съгласуване, които от своя страна се реализират на принципа на обратната връзка. От функционален аспект координирането взаимодейства тясно с основните управленски функции и може да се разглежда като принцип за тяхното доусъвършенстване. От гледна точка на процеса на вземане на решения авторът счита, че координационните решения имат много широк обхват и само една част от тях могат да се разглеждат като управленски. Авторът също защитава тезата, че координирането не може да се възприеме като еквивалент на цялостното управление, въпреки че съдържа в себе си потенциал да оптимизира целия управленски процес, а като механизъм, който оптимизира социално обосноваваните процеси и усъвършенства организационното мислене и поведение, както и като връзка между управленския процес и организационната структура.

Във втората част авторът проследява развитието на идеята за координирането, както и неговото практическо приложение. Координирането се разглежда като функция на организационната архитектура, при което в рамките на процеса на усъвършенстване то прилага пет механизма – взаимно съгласуване, прав контрол, стандартизация на производствените процеси, спецификация на резултатите и ефективна квалификация, чрез които регулира функциите на самата организация, реализирайки нейното управление и създава условия за организационно развитие. В тази частта авторът разглежда Модела за оценка на управлението, като консолидиран израз на ефективното управление и релевантното архитектурно решение. В моделната структура освен четирите основни функции на управление и координиране, авторът разглежда тези функции и като критерии, оценяващи самия модел. В този контекст тези разнородни по своя характер функции структурират управленския процес и създават условия за взаимодействие в самата организация, т.е. за проява на комуникацията. В този контекст авторът се разглежда Модела балансирана карта и нейните възможности да взаимодейства или надгражда Модела за оптимизиране на управлението. Изследванията на проявите на координирането като функция на организационната структура и като като градивен елемент в моделите за подобряване водят до формулиране на следните изводи:

- Връзката на координирането с управленските функции и модели дава възможност за взаимодействие между управленския процес и организационната структура. Така съвместяването на основните управленски функции с функциите, възприемани като

резултати от организационните решения, се създават условия да се управлява нивото на комуникация в конкретната организация.

- Потвърждава се тезата, че явлението координиране следва да се тълкува като функция на архитектурата. При прилагането на Модел за оптимизиране на управлението наличието на координиране посочва, че ударението ще се насочи върху възможността за възприемане на промяна. При прилагането на модел с подчертано контролно-управленски характер наличието на координиране показва, че промяната не само се възприема, но и че ще бъде наложена като задължително условие.

- Моделът за оптимизация на управлението се разбира като възможност за създаването на организация с ясна стратегия. Така практически се предоставят отговорите на въпросите в направления като усъвършенстване на вътрешните процеси, насоките на подходящото развитие, достигането на значими резултати по основните организационни направления, осъществяването на зададени цели, обединяването на всички инициативи за вписване на усъвършенстването в единен процес.

2. Управленски решения с 9 публикации.

Аналитичните инструменти при управленските решения се дискутират в 5 публикации (№№ от Описание на научни трудове 2.1.; 4.2.; 8.7.; 8.8.; 8.12.) като акцентът се поставя на индексирани матрици (IMs), които са разширения на стандартните матрици.

Математически и оптимизационни модели и алгоритми за подпомагане на вземането на управленски решения са отразени в 4 публикации (№№ от Описание на научни трудове 4.1.; 4.3.; 4.4.; 8.15.). Тук основно се изследва приложението на класическия математически и статистически апарат и размитата логика при вземането на решения.

3. Малък и среден бизнес и предприемачество с 8 публикации (№№ от Описание на научни трудове 6.1; 8.1.; 8.2.; 8.4.; 8.14.; 8.16.; 9.11.; 9.28.). Тук са разгледани в различни аспекти характерните проблеми на малкия и среден бизнес и предприемачеството.

4. Конфликтология с 11 публикации (№№ от Описание на научни трудове 6.2.; 8.9.; 8.10.; 8.11.; 8.18.; 9.16.; 9.17.; 9.18.; 9.19.; 9.23.; 9.24.). Тук предмет на изследванията са противоречията и конфликтите, които възникват при аутсорсинг и франчайзинг, както и ролята и значението на противоречията и конфликтите в теорията и практиката на управлението.

2.4. Оценка на научните и на научно-приложните приноси

В представените от гл. ас. д-р Стоян Транев трудове по конкурса основните научни и научно-приложни приноси могат да се обособят като:

- обогатяване, конкретизиране и прецизиране на съществуващи научни знания;
- приложение на съществуващи методи за решение на конкретни проблеми с формулирани изводи и препоръки за практиката.

Основните научни приноси се изразяват в следното:

- Изведен е функционално-координационен механизъм, изискващ съвместно приложение на Модела за оценка на управлението с Модела балансирана карта.

- Предложен е нов подход за оптимизиране на процеса за назначаване (преназначаване), базиран на частични познания за стойностите на критериите за оценка на човешките ресурси по време (или по място), използвайки апаратите на индексирани матрици и интуиционистки размитите множества (IFSs).

- Създаден е математически модел на конкретна икономическа система - мина за минерали въз основа на интуиционистки размити модели на задачата за оптимално управление на мината.

- Създаден е модел за използване на индексирани матрици (IMs) в процесите за вземане на решения.

- Изследвано е влиянието на фактора координиране в процеса вземане на управленски решения. Разработен е модел за координиране в конфликтна среда.

- Изследвани са противоречията и конфликтите при франчайзинг и аутсорсинг. Разработена е конфликтна система на спорове и конфликти във франчайзинг и аутсорсинг отношенията, както и насоки за тяхното уреждане и управление.

Основните научно-приложни приноси се свеждат до следното:

- Прилагане на задачата за назначение с индексирани матрици при търсене на решения не само при точни и ясни параметри, но и при размити или интуиционистки размити параметри.

- Формулирана е нов тип задача за назначение, в която разходите за назначение на кандидатите са интуиционистки размити двойки, зависещи от образованието, ценза на кандидатите.

- Разработен е интуиционистки размит унгарски алгоритъм, базиран на концепциите на интуиционистки размитите множества (IFSs) и индексирани матрици, за намиране на оптимално решение на този нов тип задача за назначение.

- Разработена е методика за изчисляване на индивидуалната склонност към конфликти и конфликтни ситуации на всеки служител, респективно ръководител която се базира на получени показатели за субективна предпоставеност към конфликти. Създаден е модел за съгласуване на интереси в конфликтна среда.

- Представен е модел за отдалечена работа и виртуални екипи като един от най-големите двигатели на промяната свързана с пазара на труда.

- Изведени са принципните характеристики свързани с предприемаческото поведение в организациите. Представени са необходимите организационни условия и обстоятелства за формиране на предприемаческата среда в организацията.

- Развита е идеята, че „агломерацията“ от организации, развитието на техните взаимоотношения и обмяната на добри практики за сътрудничество и конкурентност са адекватна форма на новата икономика на знанието. Разработен е модел на жизнения цикъл на клъстерната мрежа.

В представените за конкурса научни трудове всички научни и научно-приложни приноси са изцяло дело на кандидата.

2.5. Отражения на научните публикации

Кандидатът за заемане на академична длъжност „доцент“ е посочили 23бр. забелязани цитати на неговите научни трудове. Обемът и представените материали са убедително доказателство за една много добра разпознаваемост на гл. ас. д-р Стоян Транев сред научните общности в страната. Участието в проекти и наличието на трудове в индексирани бази данни (вкл. Web of Science и Scopus) е доказателство за високото качество на провежданите научни изследвания и представяната научна продукция.

3. Оценка на научноизследователската, научноприложната и учебно-педагогическа дейност на кандидата

3.1. Научноизследователска и научноприложна дейност

Гл. ас. д-р Стоян Транев Транев е активен участник в научни проекти - има 8 участия:

1. Участие като член на научен екип в един международен проект;

2. Участия в научните колективи на 7 проекта към НИС, като на единия е научен ръководител.

Д-р Транев като Организатор участва активно в организирането и провеждането на 18 студентски конференции със студенти от магистърски и бакалавърски програми.

Член е на научния борд на Академичното списание "Управление и образование", което се индексира в международната база данни за списания - EBSCO.

Гл. ас. д-р Стоян Транев Транев развива активна и плодотворна организационна и обществена дейност: Член на Българската асоциация на конфликтолозите; Лицензиран „Медиатор“ към Министерство на правосъдието; Член на съюза на математиците в България.

Основната дейност на гл. ас. д-р Стоян Транев Транев е свързана с изследвания, тясно кореспондиращи с генериране на нови знания, при използването на които се обогатяват, конкретизират и доразвиват съществуващи научни знания, както и предоставяне на решения на конкретни проблеми, формулиране на изводи и препоръки за практиката.

От прегледа на научноизследователските и приложни дейности на гл. ас. д-р Стоян Транев Транев може да се заключи, че той е изследовател, стремящ се към прилагане на научните резултати в практиката.

3.2. Педагогическа дейност

Гл. ас. д-р Стоян Транев Транев към настоящия момент работи на основен трудов договор в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас, Факултет по обществени науки, катедра „Икономика и управление“.

Трудовият стаж като преподавател в университета е преминал, както следва:

- От 23.06.2003 г. до 26.03.2006 г. като асистент;

- От 26.03.2006 г. до 16.02.2010 г. като старши асистент;

- От 16.02.2010 г. до момента като главен асистент.

Досега д-р Транев има пълна учебна натовареност от 360 часа, която се осигурява от воденето на следните лекции и упражнения в ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“:

- „Конфликтология в туризма“ в Магистърска програма „Управление на туризма“ и Магистърска програма „Икономика и организация на туристическия бизнес“;
 - „Конфликтология на бизнеса“ в Магистърска програма „Бизнес администрация“ и Магистърска програма „Корпоративен мениджмънт“;
 - „Педагогическа конфликтология“ в Бакалавърска програма „Социална педагогика“ – редовна и задочна форма на обучение;
 - „Управление на малко и средно предприятие“ на специалност „Стопанско управление“ – редовна и задочна форма на обучение;
 - „Основи на управлението“ на бакалаври задочници от специалности „Стопанско управление“, „Индустриален мениджмънт“, „Туризм“ и „Маркетинг“ и със задочници от специалност „ТММ“;
 - „Евристични методи в управлението“ на специалност „Стопанско управление“ – редовна и задочна форма на обучение.
- Разработил е общо пет учебни програми – три за ОКС „Бакалавър“ и две за ОКС „Магистър“.

4. Критични бележки и препоръки

По отношение на представените научни трудове могат да бъдат направени и някои критични бележки и препоръки:

1. В някои научни трудове се забелязва в по-голяма степен разширено описание на проблемите, за сметка на анализа, критичното отношение и фокусираното представяне на тезите и резултатите.
2. Имайки предвид научноизследователския потенциал на кандидата, демонстриран чрез представените трудове, препоръчвам на кандидата по-активно да се включва в проекти, касаещи малкия и среден бизнес в Югоизточния регион на планиране по отношение на неговите проблеми, конфликти и взаимодействие с местните органи.

Посочените критични бележки и препоръки не омаловажават значимостта на научната продукция на гл. ас. д-р Стоян Транев и общата позитивна оценка за качествата на кандидата.

5. Лични впечатления за кандидата

Познавам лично кандидата за доцент като член на катедра „Икономика и управление“. Личните ми впечатления са, че гл. ас. д-р Стоян Транев е отличен преподавател и коректен колега, който непрекъснато се стреми да актуализира и доразвива преподавания материал. Той участва много активно в множеството научно изследователски проекти като член на екипа, който съм ръководел. В цялостната си работа той съумява успешно да съчетае преподавателската с научноизследователската дейност.

Заклучение

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове може категорично да се посочи, че кандидатът гл. ас. д-р Стоян Транев Транев притежава необходимата квалификация и професионална подготвеност да заеме академичната длъжност „Доцент“.

Изпълнени са всички изисквания и критерии на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас.

Всичко това ми дава основание убедено да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да предложи на Факултетния съвет по обществени науки към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас да избере гл. ас. д-р Стоян Транев Транев на академичната длъжност „Доцент“ в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“ по научна специалност 05.02.21. „Организация и управление на производството“.

Бургас
13.06.2019 г.

Изготвил рецензията:

(проф. д-р Иван Тенев Димитров)